

Innspill til Universitets- og høyskoleutvalget fra Studentparlamentet ved UiO

1. Læringsmiljø

- Læringsmiljøbegrepet må utvides og presiseres; begrepet skal dekke fysisk, pedagogisk, digitalt, organisatorisk- og psykososialt læringsmiljø. Hva dette innebærer må komme tydelig frem.
- Læringsmiljøutvalgene (LMU) bør beholdes, men ordningen må endres for å sikre at utvalgene har konkrete og relevante oppgaver. En konkretisering av hva slags saker som skal behandles og hvilken rolle organet skal spille er nødvendig.
- NOKUT må føre bedre tilsyn med institusjonenes arbeid med læringsmiljø, inkludert hvordan LMU-ordningen praktiseres.
- Læringsmiljø må inn i styringsdialogen mellom Kunnskapsdepartementet og institusjonene.
- Opplæringslova 9a-3 tredje ledd heter det at dersom en berørt part ber om tiltak som angår det psykososiale miljøet, skal skolen snarest mulig behandle saken etter reglene for enkeltvedtak i forvaltningslova. Dette må også gjelde for studenter slik at studentene også får det rettsvernet som følger av forvaltningslova.

2. Studentmedvirkning

- Studentorganer har rett til å bli hørt etter §4.1, men hvem som har ansvaret for at studentorganer blir hørt og representert må fremkomme av loven.
- Ordningen med studentrepresentanter i universitetsstyrer må videreføres, men ordningen må ikke kunne brukes som en unnskyldning til å unngå å involvere valgte studentorganer.
- Det må spesifiseres at studenter også skal representeres i rådgivende kollegiale organ. Flere sentrale diskusjoner finner i dag sted i organer der studenter ikke er representert, som f. eks dekanmøter på UiO. Dette legger en stor begrensning på studentmedvirkning.
- Lov og forskrift må åpne en bredere kjønnsforståelse enn i dag, slik at flere enn to kjønns kategorier kan representeres i styrer og utvalg i UH-sektoren. Vi er klar over at Likestillingsloven §.28 kun omtaler «begge kjønn», og at Utvalget ikke nødvendigvis har mandat til å forslå endringer i denne, men vi mener dette bør problematiseres i NOU-en.

3. Eksamen, sensur og klagerett

- Studenter må få et lovfestet krav på informasjon ved forsinket sensur.
- Fristen for sensur, jf. §3.9, bør endres fra tre uker til 15 virkedager.
- Utvalget må vurdere om lov og/eller forskrift bør beskrive tydeligere sanksjoner i tilfelle av forsinket sensur og mangelfulle begrunnelser. I dag får det i mange tilfeller små konsekvenser dersom fristen ikke overholdes.
- Det bør fremgå tydeligere av lov og forskrift at eksamen skal teste de spesifiserte læringsutbyttene for utdanningen/faget.
- Det må åpnes for at muntlig eksamen kan tas opp, dersom kandidaten ønsker dette, slik at man får klagemulighet også på muntlig eksamen.
- Det må innføres strengere krav til behandlingstid og rutiner ved anklager om fusk. Dagens ordninger kan medføre store konsekvenser for den anklagede student, selv i tilfeller som ender med full frifinnelse.
- Som i Sverige ønsker vi en ekstra bedømmelseskategori i tillegg til de eksisterende alternativene, godkjent/ikke godkjent og A-F, ved eksamen, prøve, bedømmelse: Mycket väl godkänt, Väl godkänt, Godkänt og Icke godkänt.
- Plagiat ved hjemmeeksamen skal ved studentens første overtredelse utelukkende resultere i annullering av eksamen, og ikke i utestengelse.

- Ved muntlig eksamen eller bedømmelse av praktiske ferdigheter burde studenter ha rett på skriftlig begrunnelse for karakter.

4. Samskipnadsloven

- Åpenhet i styrets og samskipnadenes indre arbeid praktiseres i dag svært forskjellig. Loven må stille tidligere krav til samskipnadene så man sikrer størst mulig grad av åpenhet.
- Velferdstingene får i dag i liten grad innsyn i samskipnadenes indre dokumenter og styrets sakspapirer. Dette er problematisk ettersom det begrenser organets reelle muligheter til å påvirke. Utvalget må se på om dette kan reguleres bedre i lov og/eller forskrift.
- Samskipnadene bør underlegges offentlighetsloven.
- Lov og/eller forskrift bør definere velferdstingenes rolle klarere, hva et velferdsting er samt hva deres oppgaver skal være.

5. Opptak

- Opptakssystemer må i større grad tilpasses samfunnets behov, for eksempel behovet for mannlige psykologer. Institusjonene må få ta i bruk flere virkemidler enn i dag for å sikre en forsvarlig kjønnsbalanse.
- På studier der karaktersnittet er særlig høyt, eksempelvis på medisinstudiet på UiO, må institusjonene kunne ta i bruk alternative og mer hensiktsmessige opptaksmetoder. Samfunnet er ikke tjent med at kandidater tar opp fag i flere år for å komme inn på slike studier.

6. Annet

- Reglene rundt skikkethetsvurdering må strammes inn. Svært få saker bli i dag vurdert av skikkethetsnemdene, noe som er bekymringsfullt.
- Det kan ikke være slik at man kan søke seg til en lignende utdanning uten problemer, dersom man først har blitt vurdert som uskikket til en utdanning.
- Som arbeidstaker har man et sterkt vern mot gjengjeldelse, jf. Arbeidsmiljøloven §2-5. Tilsvarende vern mot gjengjeldelse må også gjelde for studenter som varslere.
- Forbudet mot ansiktsdekkende plagg i UH-sektoren må fjernes. Dette strider med prinsippet om lik rett til utdanning.
- Det må innføres en dekkende yrkesskadeforsikring for studenter.
- Utvalget må vurdere hvordan man trinnvis kan innføre en faglig mentorordning for alle studenter på bachelornivå, slik Stortinget også har bedt om.